

Landelijk kader • VeiligheidsHuizen

-
-
-
-

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Landelijk kader
VeiligheidsHuizen

Vóór en dóór partners

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Raad voor de Kinderbescherming
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Openbaar Ministerie

Inhoud

1 : Voorwoord	6
1.1 Aanleiding	7
1.2 Waarom een landelijk kader?	8
1.3 Wat beschrijft het kader?	8
1.4 Totstandkoming landelijk kader	9
2 : Positionering Veiligheidshuizen	10
2.1 Wat zijn Veiligheidshuizen?	11
2.2 Context en positionering Veiligheidshuizen	11
3 : Functie en doelstelling	13
3.1 De functie van Veiligheidshuizen	13
3.2 Doelstelling van de samenwerking	14
3.3 Integrale werkwijze en systeembenadering	15
4 : Focus en scope	16
4.1 Focus Veiligheidshuizen	17
4.2 Focus: ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek	17
4.3 Instroom en selectie casuïstiek	19
5 : Organisatie en samenwerking	21
5.1 Organisatiemodel	21
5.2 Netwerk versus ketenkantoor, netwerksamenwerking onder één dak?	23
5.3 Regionale organisatie Veiligheidshuizen	23
5.4 Sturing en regie	24
5.5 (Netwerk)Samenwerking	25
5.5.1 Inzet en werkzaamheden van partners	25
5.5.2 Bevoegdheden (mandaat)	26
5.5.3 Werkwijze: efficiënte flexibele inzet en agendering	26
Bijlagen :	27
I Vertegenwoordiging en rol partners Veiligheidshuizen	28
5.6 Algemeen overzicht werkzaamheden	28
5.7 Beschrijving partners	30
II Financiering	38
5.8 Financiering	38
5.9 Bestuurlijke afspraken verdeling structurele VenJ-bijdrage	39
III Totstandkoming landelijk kader	40
5.10 Proces totstandkoming landelijk kader	40
5.11 Deelnemers expertbijeenkomsten	42

1

vóór en dóór alle
landelijke partners

• • voorwoord

Voor u ligt het landelijke kader Veiligheidshuizen. Het kader beschrijft het gewenste kader voor de doelstellingen en functie van de Veiligheidshuizen. Het kader is gemaakt dóór en vóór alle landelijke partners¹ die deel uitmaken van het netwerksamenwerkingsverband 'Veiligheidshuis'.

1.1 Aanleiding

In Nederland zijn vanaf de jaren negentig, uit lokale initiatieven, Veiligheidshuizen op verschillende manieren vormgegeven. In eerste instantie ging het om de samenwerking tussen justitiële partners (Justitie in de Buurt). Om de effectiviteit van aanpakken te vergroten werd de samenwerking later verbreed naar gemeenten en zorg- en hulpverlening. De afgelopen jaren hebben de Veiligheidshuizen zich, naar lokale behoefte, ieder op eigen wijze verder ontwikkeld, met als gevolg dat Veiligheidshuizen van elkaar verschillen in organisatiestructuur, in de deelnemende partners en in werkwijze. Veiligheidshuizen zijn netwerksamenwerkingsverbanden, die partners uit de strafrecht-, de zorgketen en (andere) gemeentelijke partners en bestuur verbinden in de aanpak van complexe problematiek.

Er is brede consensus onder professionals dat samenwerking in het Veiligheidshuis bijdraagt aan de kwaliteit van de gepleegde interventies, doordat sprake is van meer afstemming en samenhang in de uitvoering. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat de samenwerking ertoe leidt dat maatschappelijke problemen eerder of beter worden gesignaleerd en sneller worden opgepakt². Ondanks de positieve bijdrage van Veiligheidshuizen bij de aanpak van lokale veiligheidsproblematiek zijn er verschillende ontwikkelpunten geconstateerd in de huidige vorm en werkwijze van de samenwerking³. Weliswaar verschilt de mate waarin sprake is van dergelijke ontwikkelpunten per Veiligheidshuis. Toch zijn er signalen dat er ruimte is voor verdere optimalisering van de samenwerking die leidt tot een effectievere werkwijze.

Vanaf 1 januari 2013 verschuift de regie op de Veiligheidshuizen van het Rijk naar gemeenten. Daarmee krijgen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor de coördinatie op de regionale samenwerking in het Veiligheidshuis. In samenhang daarmee wordt ook de Rijksbijdrage aan Veiligheidshuizen niet langer via het Openbaar Ministerie verstrekt, maar via gemeenten. Ook vinden er momenteel verschillende verschuivingen plaats in de domeinen waarin de Veiligheidshuizen opereren (zorg en veiligheid). Zo is er sprake van een decentralisatiebeweging, waarbij gemeenten steeds meer verantwoordelijkheden krijgen in het zorg- en veiligheidsdomein, zoals de decentralisatie van de jeugdzorg. Tegelijkertijd vindt er een tegengestelde beweging plaats bij politie (één landelijk politiekorps) en justitie (gerechtelijke kaart). Ook in de strafrechtketen is sprake van een verschuiving door de invoering van ZSM⁴. Waar de Veiligheidshuizen zich richten op de gezamenlijke aanpak van complexe problematiek, werken binnen ZSM (justitie)partners nauw samen om veelvoorkomende criminaliteit (relatief eenvoudige misdrijven) snel en simpel af te doen.

¹ Landelijke sleutelpartners zijn zowel op lokaal niveau als op landelijk niveau betrokken en vertegenwoordigd. Het zijn de politie, het OM, de Raad voor de Kinderbescherming, reclassering (Reclassering Nederland, Stichting Verslavingsreclassering en GGZ, Leger des Heils), DJI, gemeenten (G4 en G32, en VNG), Jeugdzorg Nederland, GGZ Nederland en Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN).

² Resultaten van Veiligheidshuizen, een inventarisatie en evaluatie van beschikbaar onderzoek, BTVO 2011

³ Resultaten van Veiligheidshuizen, een inventarisatie en evaluatie van beschikbaar onderzoek, BVTO 2011

⁴ ZSM staat voor 'Zo Slim, Simpel, Samen, Selectief en Samenlevingsgericht Mogelijk' en is een selectie- en afdoenings-tafel voor eenvoudige misdrijven waar snel simpele interventies worden opgelegd. Deze afdoening vindt plaats binnen 6 uur of 3 dagen.

1.2 Waarom een landelijk kader?

Om bovengenoemde redenen hebben landelijke stakeholders en (managers van) Veiligheidshuizen de wens geuit om een gezamenlijk kader te ontwikkelen over de functie van het Veiligheidshuis, voor welke problematiek zij een geschikt instrument is, en welke inzet dat vraagt van partners. De vele ontwikkelingen die zich nu in en rond de Veiligheidshuizen afspelen vragen om een nieuwe visie op de Veiligheidshuizen. Dit is dan ook een logisch moment om een gezamenlijk kader te ontwikkelen.

Naast de ruimte die er moet zijn voor eigen invulling van de regionaal werkende Veiligheidshuizen⁵, is er behoefte aan helderheid over het gewenste perspectief van de doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen. Het gezamenlijk vastgesteld kader beschrijft het toekomstperspectief van de Veiligheidshuizen en moet daarmee uiteindelijk bijdragen aan het vergroten van de kwaliteit en effectiviteit van de Veiligheidshuizen, door:

- vergroten van de helderheid over het doel, gewenste effect, en de focus van de Veiligheidshuizen;
- ondersteunen van goede aansluiting van organisaties en borging van taken en rollen binnen de samenwerking;
- vergemakkelijken van sturing op de samenwerking en het ondersteunen van Veiligheidshuizen bij de uitvoering van hun verantwoordelijkheden.

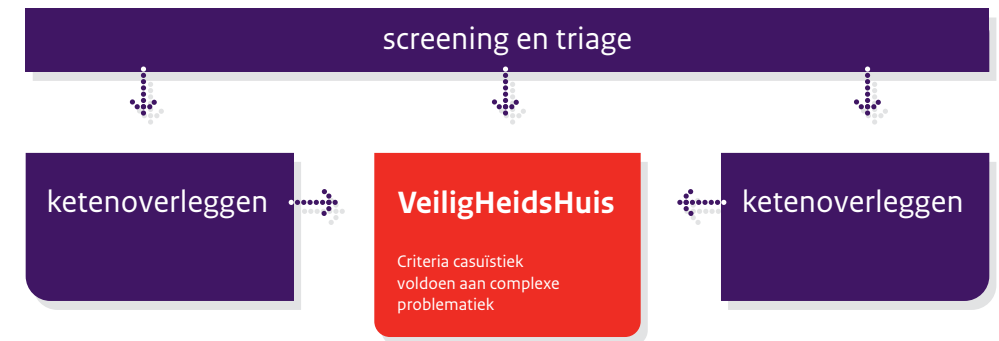
1.3 Wat beschrijft het kader?

Het kader beschrijft het gewenste perspectief van de Veiligheidshuizen. Het gaat in op het 'wat': de functie, het doel en de meerwaarde van het Veiligheidshuis en welke focus het Veiligheidshuis daarbij hanteert. Ook zijn enkele randvoorwaarden beschreven die nodig zijn om de uitgangspunten in het kader te kunnen realiseren. Er wordt in het kader niet ingegaan op ontwikkelpunten ten aanzien van het 'hoe', zoals vraagstukken rond informatie-uitwisseling en privacy, of maatschappelijke ontwikkelingen zoals de decentralisatie van de jeugdzorg. Voor die onderwerpen worden instrumenten ontwikkeld of goede voorbeelden onderling uitgewisseld, ter ondersteuning aan de lokale/regionale stakeholders⁶.

Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Veiligheidshuis (netwerk) en het ketenkantoor of bedrijfsverzamelgebouw, dat op sommige plekken een verzamelpunt is voor verschillende (keten)overleggen. Aangezien deze twee verschillende entiteiten beide vaak werken onder de naam (Zorg- en) Veiligheidshuis is de kans op begripsverwarring groot. Het voorliggende kader richt zich specifiek op het Veiligheidshuis als *netwerk* van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten (zie onderstaand figuur), gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek.

⁵ De regio's van de Veiligheidshuizen zijn congruent aan de geografische grenzen van de veiligheids- en GGD-regio's. De regionale indeling van de politie en de gerechtelijke kaart betreft grotere regio's. Binnen de grenzen van de politieregio's vallen 2 of 3 Veiligheidshuisregio's.

⁶ Zie activiteitenplan programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen 2012-2013.

Figuur 1 : Schematische weergave van het Veiligheidshuis. Binnen het Veiligheidshuis wordt casuïstiek behandeld die voldoet aan de criteria van complexe problematiek zoals beschreven in 4.2.

1.4 Totstandkoming landelijk kader

Aan alle landelijke sleutelpartners van de Veiligheidshuizen is gevraagd om voor de eigen organisatie in een position paper een visie te formuleren op de samenwerking in de Veiligheidshuizen. Samen vormden deze position papers een eerste aanzet richting een landelijk gedeelde visie ten aanzien van de samenwerking in de Veiligheidshuizen.

Op basis van de position papers is een analyse gemaakt van de overeenkomsten en verschillen in standpunten. Deze zijn vervolgens vertaald naar concrete discussiepunten in een issuelijst. In een aantal expertbijeenkomsten is vervolgens in gezamenlijkheid, met vertegenwoordigers van alle stakeholders, naar oplossingen gezocht voor deze discussiepunten en waar nodig verder uitgediept. Aan deze bijeenkomsten hebben alle sleutelpartners deelgenomen op bestuurlijk en uitvoerend niveau, vertegenwoordigers van gemeenten (beleidsmedewerkers veiligheid en [jeugd]zorg), en managers Veiligheidshuizen deelgenomen. Op die manier is geprobeerd een representatieve afspiegeling van stakeholders te betrekken bij de totstandkoming. In het bijlagendocument is een overzicht opgenomen van alle deelnemers aan de expertbijeenkomsten.

De uitkomsten van de expertbijeenkomsten - gedeelde uitgangspunten - zijn tussentijds getoetst en vastgesteld in de landelijke stuurgroep van het programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen. Ook is het kader ter consultatie voorgelegd aan alle deelnemers van de expertbijeenkomsten en aan alle managers Veiligheidshuizen. De opbrengsten van het hele traject zijn verwerkt tot het voorliggende landelijk kader Veiligheidshuizen.

2

- ketenoverstijgende aanpak van
- complexe persoons-, systeem- en gebiedsgerichte problematiek

Positionering VeiligheidsHuizen

2.1 Wat zijn Veiligheidshuizen?

Gemeenten, partners in de strafrechtketen en de zorgketen kampen soms met hardnekkige problemen of casuïstiek die niet op een reguliere manier kan worden opgelost. Voorbeelden zijn ernstige multiprobleemgezinnen of zorgmijders die strafbare feiten plegen, ernstige overlast veroorzaken of weigeren mee te werken aan hulpverlening, en waarachter een complexe problematiek⁷ schuilgaat. In die gevallen vraagt het complexe karakter van de problematiek een aanpak die de eigen mogelijkheden van de zorgverlening of het strafrecht overstijgt. Wanneer reguliere inzet van partners binnen de eigen keten niet meer werkt, kan een beroep worden gedaan op het netwerksamenwerkingsverband, het Veiligheidshuis.

Het Veiligheidshuis is een netwerksamenwerking tussen straf-, zorg- en (andere) gemeentelijke partners, waarin zij onder eenduidige regie⁸ komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe persoons-, systeem- en gebiedsgerichte problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden.

2.2 Context en positionering Veiligheidshuizen

Zoals beschreven in de inleiding zijn in Nederland vanaf de jaren negentig uit lokale initiatieven Veiligheidshuizen op verschillende manieren vormgegeven. In eerste instantie ging het om de samenwerking tussen justitiële partners. Om de effectiviteit van aanpakken te vergroten, werd de samenwerking later verbreed naar gemeenten en zorg- en hulpverlening. In de afgelopen jaren hebben de Veiligheidshuizen zich, naar lokale behoefte, ieder op eigen wijze verder ontwikkeld met als gevolg dat Veiligheidshuizen van elkaar verschillen in organisatiestructuur, in de deelnemende partners en in werkwijze. Veiligheidshuizen verbinden partners uit de strafrecht-, zorgketen en (andere) gemeentelijke partners en bestuur in de aanpak van complexe problematiek. Door de verbinding van de verschillende ketens kan de strafrechtelijke aanpak als stok achter de deur dienen voor effectieve zorg- en hulpverlening. Op haar beurt kan de zorg- en hulpverlening een effectieve aanvulling zijn op de strafrechtelijke aanpak en daarmee het maatwerk vergroten. Dit om lokale en regionale problematiek, veroorzaakt door criminaliteit, ernstige overlast en maatschappelijke uitval, gezamenlijk aan te pakken en zo te voorkomen of te verminderen. Gemeenten kunnen de Veiligheidshuizen als instrument inzetten als onderdeel van hun integrale veiligheidsbeleid en vanuit hun regierol sturen op de samenwerking tussen de partners. Daarbij is afstemming met lokale organisaties en overlegtafels (zoals ZSM, het OGGZ, Centra voor Jeugd en Gezin (CJG), Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en Steunpunten Huiselijk Geweld (SHG)), een cruciale voorwaarde om zorg te dragen voor een goede, sluitende lokale en regionale aanpak.

⁷ Wat we verstaan onder complexe problematiek wordt beschreven in hoofdstuk 4 over 'Focus en Scope'

⁸ Dit betreft regie op verschillende niveaus, zoals regie op de regionale samenwerking, procesregie en casusregie. De verschillende niveaus van regie worden beschreven in hoofdstuk 5 over organisatie en samenwerking

Zoals in paragraaf 1.1 is beschreven voeren gemeenten vanaf 2013 de regie op de Veiligheidshuizen. Dit betekent onder meer dat gemeenten verantwoordelijkheid dragen voor de coördinatie op de regionale samenwerking in het Veiligheidshuis. Daarnaast worden momenteel zowel op het zorg- als het veiligheidsbeleid taken en verantwoordelijkheden van het Rijk gedecentraliseerd naar gemeenten. Bijvoorbeeld de Wet zorg voor jeugd, taken voortvloeiend uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de nieuwe Participatiewet (in plaats van de Wet werken naar vermogen [Wwv]). Daarnaast biedt de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (Voetbalwet) een uitbreiding van het instrumentarium en mogelijkheden voor bestuurlijke interventies. Tot slot ligt de Wet regierol gemeenten voor in de Tweede Kamer.

Deze ontwikkelingen versterken de regierol van gemeenten op meerdere beleidsterreinen die binnen de Veiligheidshuizen samenkomen. Dit maakt het mogelijk meer samenhang en een betere verbinding te organiseren tussen de ketens. Bovendien biedt de versterking van de regierol van gemeenten op Veiligheidshuizen de mogelijkheid om Veiligheidshuizen goed te laten aansluiten op lokale behoeften.

● ● *‘Er is brede consensus onder professionals dat samenwerking in het VeiligheidsHuis bijdraagt aan de kwaliteit van de gepleegde interventies...’*

3
● ●
onder eenduidige regie
ernstige overlast en
criminaliteit bestrijden

● ● Functie en doelstelling

3.1 De functie van Veiligheidshuizen

Het Veiligheidshuis is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en (andere) gemeentelijke partners, waarin zij onder eenduidige regie⁹ komen tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden.

Veiligheidshuizen richten zich op het bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit, door recidive en maatschappelijke uitval te voorkomen. Hierbij ligt de focus niet alleen op bestaande overtreeders van de wet, maar ook op individuen of groepen met groot risico op afglijden richting crimineel en ernstig overlastgevend gedrag. Veiligheidshuizen vormen als netwerk een belangrijke schakel, niet alleen in de verbinding tussen straf en zorg, maar ook met de bestuurlijke component door de regierol en participatie van gemeenten. De meerwaarde van de samenwerking zit in de ketenoverstijgende aanpak, die de afzonderlijke aanpakken versterkt. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden.

⁹ Dit betreft regie op verschillende niveaus, zoals regie op de samenwerking, procesregie en casusregie. De verschillende niveaus van regie worden beschreven in hoofdstuk 5 over organisatie en samenwerking.

Het Veiligheidshuis kan hierbij twee functies vervullen, te weten:

- Het behandelen van complexe casuïstiek¹⁰;
- Het (strategisch) adviseren van lokale bestuurders en sleutelpartners ten aanzien van lokale gebiedsgebonden problematiek. Door optimaal gebruik te maken van de bundeling van kennis van het brede netwerk, is het Veiligheidshuis bij uitstek een middel om een adviserende en beleidsondersteunende rol te vervullen.

3.2 Doelstelling van de samenwerking

Veiligheidshuizen leveren een bijdrage aan de integrale veiligheid van een regio. De opbrengsten van de Veiligheidshuizen zijn enerzijds het maatschappelijk effect, en anderzijds de concrete resultaten die (het voor) de samenwerking oplevert (de opbrengsten van het casusoverleg, maar ook het effect op de samenwerking zelf).

- Doelstelling

De doelstelling van de samenwerking in Veiligheidshuizen is het bijdragen aan veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid: het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

- Opbrengsten samenwerking

In de Veiligheidshuizen werken partners samen om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, waarachter een complexe problematiek schuilgaat. Hiermee wordt voorkomen dat partnerorganisaties ieder slechts een *gedeelte* van de problematiek aanpakken en/of langs elkaar heen werken. De opbrengst van de samenwerking is het realiseren van een *gezamenlijk* proces en het tot stand brengen van een *gezamenlijk*, integraal plan van aanpak. De opbrengst van de samenwerking is afhankelijk van de casus. Meestal gaat het hierbij om een gezamenlijke probleemverkenning, planvorming en regie op de uitvoering. Het concrete resultaat van de samenwerking is een integraal plan, waarin de inzet van partners is afgestemd, met concrete afspraken over de verschillende interventies (gericht op de aanpak van problemen op verschillende leefgebieden) en eventuele vervolgstappen en monitoring.

• *‘...Het concrete resultaat van de samenwerking is een integraal plan, waarin de inzet van partners is afgestemd, met concrete afspraken over de verschillende interventies en vervolgstappen en monitoring...’*

¹⁰ Wat wordt verstaan onder complexe problematiek wordt beschreven in hoofdstuk 4 over ‘Focus en Scope’

3.3 Integrale werkwijze en systeembenadering

De aanpak van complexe problematiek vraagt soms om innovatieve en creatieve oplossingen. Binnen de Veiligheidshuizen worden, zowel voor de analyse als voor de aanpak, de expertise en interventies van de strafrecht- en zorgketen en eventueel bestuurlijke interventies gecombineerd. Dat is wat wordt verstaan onder een integrale, ketenoverstijgende werkwijze in de Veiligheidshuizen.

Daarnaast wordt het gedrag van een individu of gezinssysteem vaak (mede) veroorzaakt of in stand gehouden door factoren in het omliggende systeem. Daarom werken Veiligheidshuizen volgens een *systeembenadering*. Dat betekent dat een casus wordt gezien binnen de context van de (sociale) omgeving waarmee een onderlinge samenhang en wisselwerking bestaat. Dit kan het gezinssysteem zijn, maar ook de sociale omgeving, zoals vrienden, burens of school. Deze factoren worden daarom meegenomen in de probleemanalyse, en krijgen - indien nodig - een plek in de aanpak. Een systeembenadering omvat onder meer het gezinssysteem waarvan een individu in een casus deel uitmaakt. Vaak is er sprake van meervoudige en complexe sociale problemen binnen het gezin, waardoor ook andere gezinsleden risico lopen om af te glijden richting criminaliteit of om slachtoffer te worden. Dit betekent ook dat de gezinsleden in casuïstiek worden meegenomen in de analyse, en indien er reden is tot zorg, er ook voor hen een aanpak tot stand komt. Het streven is te komen tot één gezin, één plan, en één regisseur.

4

selectief zijn in casuïstiek

Focus en scope

4.1 Focus Veiligheidshuizen

In de Veiligheidshuizen komen partners bijeen om tot een integrale aanpak te komen van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, waarachter een complexe problematiek schuilgaat. In die gevallen vraagt het complexe (meervoudige) karakter van de problematiek om een aanpak die de eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de zorg of het strafrecht overstijgt en waarvoor een ketenoverstijgende, integrale aanpak noodzakelijk is. In samenwerking met - en onder regie van - gemeenten, zoeken partners uit de zorg, het strafrecht en andere partners (bijvoorbeeld woningcorporaties en leerplicht) in de Veiligheidshuizen daarom naar een maatwerk-aanpak voor vraagstukken waarbij men binnen de reguliere, 'eigen' keten niet (voldoende) tot een duurzame/doeltreffende oplossing kan komen. Dit kunnen zowel individuele zaken zijn waarachter een complexe problematiek schuilgaat, als lokaal urgente gebieds- of themagebonden veiligheidsproblemen waarbij (situationeel) een eenvoudige, standaard oplossing niet voorhanden is.

Wanneer Veiligheidshuizen selectief zijn in de casuïstiek die zij oppakken, kan de slagkracht en de effectiviteit van de samenwerking worden vergroot. Het onderscheidend vermogen en de meerwaarde van het Veiligheidshuis ten opzichte van bestaande, reguliere werkwijzen zijn groter wanneer de capaciteit van partners binnen het Veiligheidshuis niet wordt besteed aan 'reguliere' casuïstiek, maar aan casuïstiek waarvoor ketenoverstijgende samenwerking echt een randvoorwaarde is om te komen tot een goede oplossing. Een goede selectie van casuïstiek leidt tot een afname van 'reguliere' casuïstiek, waardoor er meer ruimte ontstaat voor de echt complexe casuïstiek in het Veiligheidshuis.

4.2 Focus: ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek

Om bovenstaande redenen is ervoor gekozen om focus aan te brengen in de casuïstiek die in het Veiligheidshuis wordt behandeld. De samenwerking in de Veiligheidshuizen richt zich op het oplossen van vraagstukken met een complexe, meervoudige problematiek¹¹. Veiligheidshuizen beperken zich daarom tot juist die zaken waarin de verbinding tussen de zorg-, strafrechtketen en interventies vanuit de gemeente en haar partners voorwaarde is voor een succesvolle, duurzame aanpak van (potentieel) crimineel en overlastgevend gedrag. Een casus voldoet aan de definitie 'complexe problematiek' wanneer het aan de volgende criteria voldoet:

- Er is sprake van meerdere problemen (multiprobleem) die op meer dan één leefgebied spelen¹² en (naar verwachting) leiden tot crimineel en/of overlastgevend gedrag of verder afglijden; **en:**
- Samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) is nodig om tot een effectieve aanpak te komen; het is in de reguliere samenwerking tussen partners binnen één keten niet mogelijk om deze problematiek effectief aan te pakken; **en:**
- De problematiek wordt beïnvloed door en heeft impact op het (gezins)systeem en/of de directe sociale leefomgeving (of wordt verwacht dat te gaan hebben); **of:**
- Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die vraagt om een ketenoverstijgende aanpak.

¹¹ Waar in het kader gesproken wordt over 'complexe problematiek' wordt problematiek bedoeld die voldoet aan alle criteria zoals beschreven in 4.2

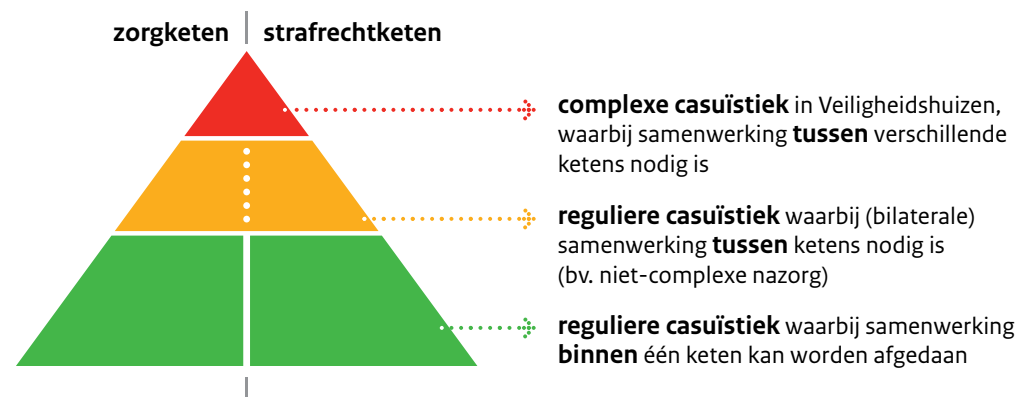
¹² Hierbij worden leefgebieden met criminogene factoren aangehouden, zoals deze ook in diverse andere instrumenten (o.a. RiSc, LIJ etc.) worden gehanteerd, namelijk 1) delictgeschiedenis, 2) huidige delict en delictpatroon, 3) huisvesting en wonen, 4) opleiding, werk en leren, 5) inkomen en omgaan met geld, 6) relaties met partner, gezin en familie, 7) relaties met vrienden en kennissen, 8) druggebruik, 9) alcoholgebruik, 10) emotioneel welzijn, 11) denkpatronen, gedrag en vaardigheden, en 12) houding

‘een goede selectie van casuïstiek verhoogt de kwaliteit van de afhandeling’

De keuze voor focus op complexe problematiek betekent dat reguliere casuïstiek niet thuishoort in het Veiligheidshuis. Hieronder verstaan we casuïstiek die binnen één keten, of binnen bestaande reguliere samenwerkingsverbanden, effectief kan worden aangepakt en casuïstiek waarvoor al een bewezen effectieve (standaard) aanpak bekend is.

Bij de ontwikkeling van de Veiligheidshuizen zijn over het algemeen vier thema's / doelgroepen gehanteerd, waarvan verwacht werd dat het aandeel complexe problematiek groot zou zijn, namelijk veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, risico jeugd en huiselijk geweld. Deze indeling van casuïstiek naar doelgroep wordt momenteel nog in veel Veiligheidshuizen gehanteerd. In het toekomstperspectief is deze indeling echter niet meer vanzelfsprekend, omdat niet alle casuïstiek binnen deze doelgroepen voldoet aan de criteria voor complexe problematiek. Bovendien is er problematiek denkbaar die niet tot deze vier thema's/doelgroepen behoort, maar wel aan de criteria voor complexe problematiek voldoet en dus thuishoort in het Veiligheidshuis.

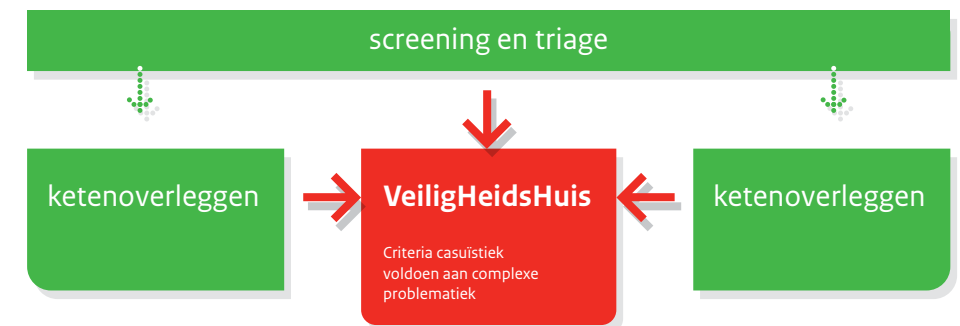
Het Veiligheidshuis neemt geen casuïstiek of verantwoordelijkheden over van bestaande partners, maar verbindt partners in een ketenoverstijgende aanpak.

Figuur 2: Verhouding complexe casuïstiek in het Veiligheidshuis ten opzichte van reguliere samenwerking

4.3 Instroom en selectie casuïstiek

Er zijn verschillende manieren waarop complexe persoons-, systeem- of gebiedsgerichte problematiek in het Veiligheidshuis terecht kan komen. Zoals gezegd: een goede selectie van casuïstiek verhoogt de kwaliteit van de afhandeling, doordat meer ruimte ontstaat voor casuïstiek die vanwege de echte complexiteit thuishoort in het Veiligheidshuis.

Figuur 3: Schematische weergave van de verschillende routes voor instroom in het Veiligheidshuis

Alle partners van Veiligheidshuizen kunnen casuïstiek aandragen. Dit betekent dat zaken vanuit de strafrechtketen, de zorgketen of vanuit gemeenten kunnen worden ingebracht. Partners maken zelf een eerste (voor)selectie van casuïstiek op basis van beschreven criteria voor de complexe casuïstiek voordat zij zaken inbrengen in het Veiligheidshuis. Niet alleen individuele casussen die vragen om een persoonsgerichte of systeemgerichte aanpak, maar ook gebieds- of themagebonden veiligheidsvraagstukken kunnen vanuit een lokaal maatschappelijke urgentie worden opgepakt in het Veiligheidshuis.

Casuïstiek kan aan de start van, of gedurende een (strafrechtelijk of zorg) traject worden geagendeerd in het Veiligheidshuis. Via de ZSM¹³ selectie- en afdoeningstafel kan (bij de start van een strafrechtelijk traject) een goede (voor)selectie en doorverwijzing van complexe (straf)zaken naar het Veiligheidshuis plaatsvinden. Daarnaast is er ook ruimte voor partners om vanuit een reeds lopend strafrechtelijk traject, wanneer de achterliggende problematiek daar toch om vraagt, een casus op te schalen naar het Veiligheidshuis.

¹³ Zie paragraaf 1.1.

Ook via zorg en gemeenten kan, vanuit een (lopend) zorgtraject, selectie van casuïstiek en doorverwijzing naar het Veiligheidshuis plaatsvinden. Daar waar dwang- en drangmiddelen nodig zijn en waar dreiging is van ernstig overlastgevend gedrag of van afglijden naar crimineel gedrag, kan worden opgeschaald naar het Veiligheidshuis. Tot slot hanteert het Veiligheidshuis ook een preventieve aanpak: niet alleen door het bestrijden van recidive, maar ook doordat bij een analyse van casuïstiek en het formuleren van een aanpak naar het gehele (gezins)systeem wordt gekeken, kan zorg (of dwang en drangmiddelen) worden ingezet voor gezinsleden in het systeem om dreigend afglijden te voorkomen.

- **Samenvattend zijn de hoofdroutes voor instroom:**

- Iedere partner kan vanuit de eigen wettelijke rol en verantwoordelijkheden (zowel individueel als systeem-/gebieds-/themapgebonden) casuïstiek aandragen;
- Zowel vanuit ZSM (start van strafrechtelijk traject) als vanuit lopende zorg- en strafrechtelijke trajecten kan casuïstiek aangedragen worden, ook vanuit preventief oogpunt en/of wanneer gezinsleden dreigen af te glijden.

Instroom van casuïstiek in het Veiligheidshuis is uiteindelijk afhankelijk van de strategische agenda en prioritering voor het Veiligheidshuis, die door gemeenten (burgemeesters en wethouders) in samenspraak met sleutelpartners (in een regionale stuurgroep of ander regionaal gremium) is vastgesteld.

- *'...ook een preventieve aanpak door in de analyse en aanpak het gehele gezin en systeem mee te nemen,...'*

Organisatie en samenwerking

5.1 Organisatiemodel

In het Veiligheidshuis vindt ketenoverstijgende samenwerking plaats tussen diverse partners. De inzet van de partners die deelnemen in het Veiligheidshuis verschilt per regio. In ieder geval bestaat een Veiligheidshuis uit een vaste kern (Veiligheidshuispersoneel), een aantal sleutelpartners, en een flexibele schil. Daarbij zijn de sleutelpartners (en flexibele schil) aanwezig wanneer de inbreng van de organisatie nodig is. De precieze invulling van afspraken over de inzet van (lokale / regionale) partners wordt binnen de regio bepaald.

Veiligheidshuispersoneel

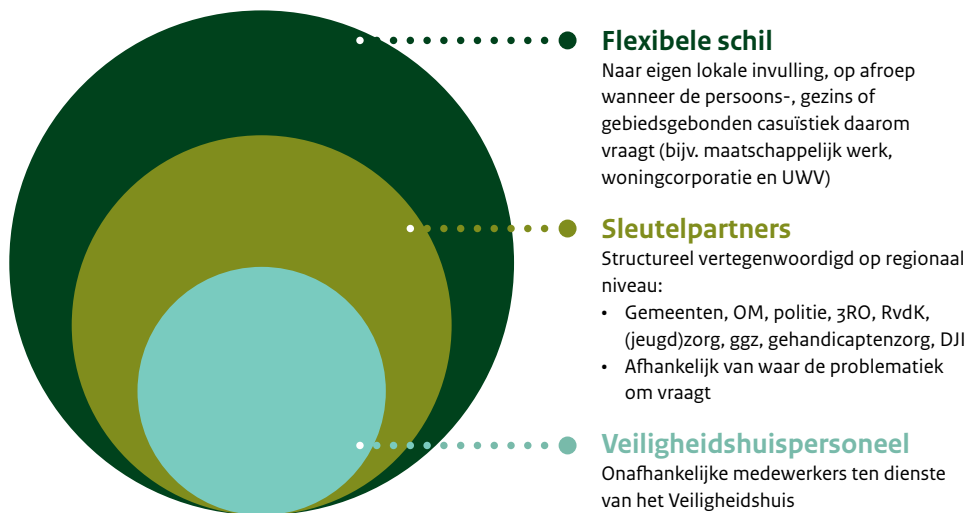
- De kern van het Veiligheidshuis bestaat uit een team van vaste medewerkers, waaronder bijvoorbeeld een manager Veiligheidshuis en administratief ondersteuner. Zij faciliteren het proces van samenwerking en richten zich onder meer op het dagelijks management en het procesmanagement. Om het samenwerkingsproces te faciliteren is het van belang dat deze functionaliteiten (inclusief administratieve ondersteuning) goed geborgd zijn.

Sleutelpartners

- Om de kern heen heeft het Veiligheidshuis een schil van medewerkers van sleutelpartners, die structureel betrokken zijn in het Veiligheidshuis en flexibel (wanneer nodig) deelnemen aan overleg. Sleutelpartners zijn vaste partners in het Veiligheidshuis uit de strafrecht- en zorgketen, en gemeentelijke medewerkers. Sommige sleutelpartners zijn landelijk georganiseerd, zoals de Raad voor de Kinderbescherming, de politie, het OM, DJI en reclassering (3RO). De jeugdzorg, de ggz en de gehandicaptenzorg worden door verschillende regionale of lokale partners uitgevoerd en verschillen dan ook per regio. Niet alle partners zijn bij elk casusoverleg nodig. Hun inzet hangt af van de casuïstiek die wordt besproken.

Flexibele schil

De buitenste ring betreft een flexibele schil van partners, die minder vaak nodig is bij casuïstiekoverleg. Zij participeren alleen wanneer hun inbreng nodig is, bijvoorbeeld wanneer ze zelf casuïstiek hebben aangedragen voor bespreking in het Veiligheidshuis. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om lokale partners die een belangrijke rol spelen bij de casus, zoals woningcorporaties, het UWV of maatschappelijk werk.

Figuur 4. Schematische afbeelding van de samenstelling van partners van het Veiligheidshuis

5.2 Netwerk versus ketenkantoor, netwerksamenwerking onder één dak?

Als netwerk verbinden Veiligheidshuizen partners uit verschillende ketens met elkaar. Daarbij bieden ze ook een plek waar de partners uit de verschillende ketens bijeenkomen en elkaar ontmoeten. De infrastructuur die deze ontmoetingsplek biedt, wordt door veel regio's gebruikt om ook andere ketenoverleggen te laten plaatsvinden, of om als vaste werkplek te gebruiken, in de vorm van een (meer fysiek en permanent) ketenkantoor of bedrijfsverzamelgebouw. Het is hierbij van belang om telkens onderscheid te maken tussen het Veiligheidshuis en het ketenkantoor / bedrijfsverzamelgebouw. Aangezien deze twee verschillende entiteiten (instrumenten) beiden vaak werken onder de naam (Zorg- en) Veiligheidshuis is de kans op begripsverwarring groot.

Samenwerking wordt vergemakkelijkt en bevordert, wanneer professionals elkaar fysiek kunnen ontmoeten, informatie kunnen delen en afspraken met elkaar kunnen maken. Het faciliteren van een fysieke plek voor deelnemende partners van het Veiligheidshuis kan meerwaarde genereren voor de samenwerking.

Het onderbrengen van het Veiligheidshuis op de locatie van een fysiek ketenkantoor is een keuze die lokaal/regionaal wordt bepaald en vormgegeven. In veel gevallen kan een ketenkantoor de werkzaamheden van het Veiligheidshuis versterken en andersom. Zo biedt een ketenkantoor ook ruimte voor zaken die niet per definitie (op basis van de complexiteit van de problematiek) in het Veiligheidshuis thuishoren, maar waarvoor het bestaande netwerk van het Veiligheidshuis wel een efficiënt vehikel is om casuïstiek in de keten lokaal aan te pakken. Dit is mede mogelijk, doordat partners elkaar ook buiten het Veiligheidshuisoverleg makkelijk kunnen vinden. Zo kan er bijvoorbeeld voor worden gekozen om 'reguliere' nazorgactiviteiten, die niet in het Veiligheidshuis thuis horen, met het oog op een efficiënte inzet van medewerkers binnen het ketenkantoor op te pakken.

5.3 Regionale organisatie Veiligheidshuizen

De Veiligheidshuizen dienen als middel in de aanpak en preventie van complexe, urgente veiligheidsproblematiek voor iedere gemeente beschikbaar te zijn. Het is daarom van belang dat er een landelijk dekkend netwerk van Veiligheidshuizen is. Op bestuurlijk niveau zijn er daarom 25 Veiligheidshuisregio's¹⁴, waarbij het voor alle gemeenten binnen een regio mogelijk is om daarbij aan te sluiten en voor de aanpak van complexe casuïstiek op te schalen naar het Veiligheidshuis. Hierbij is het van essentieel belang dat deze regionale werkwijze zich goed verhoudt tot de problematiek van alle aangesloten gemeenten. Dit vraagt om een goede infrastructuur, die het mogelijk maakt dat lokale werkwijzen en de regionale werkwijze van het Veiligheidshuis elkaar kunnen vinden en goed op elkaar aansluiten.

Afhankelijk van de lokale problematiek wordt het aantal (fysieke) Veiligheidshuislocaties binnen een regio vastgesteld door een regionale stuurgroep, of ander regionaal gremium waarin betrokken ketenpartners zijn vertegenwoordigd. In deze regionale stuurgroep bepalen betrokken partners daarnaast gezamenlijk de strategische agenda voor het regionale Veiligheidshuis en stellen zij de (beleids)prioriteiten vast. Het is de verantwoordelijkheid van deze stuurgroep om hierin ook af te stemmen met de lokale driehoek, AJB en bijvoorbeeld de OGGZ- of jeugdzorg partners.

¹⁴ De regio's van de Veiligheidshuizen zijn congruent aan de geografische grenzen van de veiligheids- en GGD-regio's. De regionale indeling van de politie en de gerechtelijke kaart betreft grotere regio's. Binnen de grenzen van de politieregio's vallen 2 of 3 Veiligheidshuisregio's. Zie ook bijlage II over financiering.

Uitgangspunt is dat er ook bovenregionaal wordt samengewerkt tussen (partners in de) Veiligheidshuizen, wanneer problematiek de regiogrenzen overschrijdt of wanneer een casus meerdere regio's raakt (bijvoorbeeld wanneer een dader zich vestigt of terugkeert in een andere regio).

5.4 Sturing en regie

Voor een goede regionale samenwerking in Veiligheidshuizen is het noodzakelijk dat er aan enkele randvoorwaarden wordt voldaan. In de eerste plaats is het van belang dat de verschillende ketens die samenwerken binnen de Veiligheidshuizen, ook op bestuurlijk niveau met elkaar worden verbonden en een gezamenlijke visie formuleren op de samenwerking en doelstelling van het Veiligheidshuis. Binnen de regio's vindt op strategisch, bestuurlijk niveau sturing plaats door een regionale stuurgroep, of ander regionaal gremium. Hierin wordt een gezamenlijke strategische agenda gemaakt met prioritering voor de Veiligheidshuizen.

Daarnaast worden regionaal afspraken gemaakt over het aantal fysieke (satelliet)

Veiligheidshuislocaties binnen een regio en de verdeling van de financiële Rijksbijdrage.

Dit overleg verbindt in ieder geval ook op strategisch regionaal niveau de verschillende ketens: het bestuur (burgemeesters - openbare orde en veiligheid - en wethouders zorg en welzijn) en het Openbaar Ministerie, Politie.

Vervolgens dient op regionaal niveau de afweging te worden gemaakt welke partners nodig zijn om bij dit overleg aan te sluiten, om bijvoorbeeld betrokkenheid en draagvlak te vergroten. Dit kan de Raad voor de Kinderbescherming betreffen, of bijvoorbeeld (een van) de reclasseringsorganisatie(s) of regionale zorgpartners.

Voor een sterke positionering van het Veiligheidshuis is het raadzaam dat de positie en doelstelling van het Veiligheidshuis wordt beschreven, en daarmee geborgd, in het lokale en/of regionale integrale veiligheidsplan.

● ●
'...ook op bestuurlijk niveau een gezamenlijke visie formuleren op de samenwerking en doelstelling van het Veiligheidshuis...'

5.5 (Netwerk)Samenwerking

Een Veiligheidshuis is een netwerksamenwerkingsverband. Dit betekent dat alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden behouden. Het karakter van een netwerksamenwerkingsverband vraagt dan ook om een gezamenlijke visie (doelconsensus), gedeelde ervaren meerwaarde van samenwerking en vertrouwen tussen de deelnemers in het netwerk. Inherent aan de organisatievorm van een netwerksamenwerkingsverband is ook dat de regie, vanwege het horizontale samenwerkingskarakter, niet altijd bij dezelfde persoon of organisatie ligt. Dat vraagt om heldere afspraken over de samenwerking: wie, waarom en met welke inzet deelneemt, en wie waarover, op welk niveau, regie voert.

Op het niveau van de **regie op de (regionale) samenwerking** in de Veiligheidshuizen zijn dat de gemeenten (zie paragraaf 5.4). Zij zijn onder meer verantwoordelijk voor coördinatie op de regionale samenwerking, verbinding van de verschillende ketens ook op regionaal strategisch / bestuurlijk niveau en afstemming met andere lokale / regionale samenwerkingsverbanden, organisaties en overlegtafels. Op operationeel niveau is er onderscheid tussen procesregie en casusregie. **Procesregie** ligt bij het Veiligheidshuispersoneel en is gericht op het toezien op de totstandkoming van samenwerking op casusniveau (bijvoorbeeld door organisatie en agendering van de verschillende casusoverleggen). **Casusregie** is gericht op één specifieke casus en ziet erop toe dat er goede afspraken worden gemaakt en dat die ook worden nagekomen. Veelal wordt de casusregie gevoerd door de partner met de expertise, waar het zwaartepunt van de problematiek ligt. De partners zijn zelf verantwoordelijk voor het aandeel dat de eigen organisatie heeft binnen een casus en de inbreng die ze levert (expertise en interventies). De casusregisseur is verantwoordelijk voor een integraal plan van aanpak.

Een andere implicatie van het karakter van een netwerksamenwerking is dat een verankerde organisatie- en beheerstructuur niet vanzelfsprekend is. Het streven is dat, met het landelijke kader als vertrekpunt, een regionaal bestuurlijk convenant wordt gesloten, waarin de inzet van partners, de inzet van (financiële) middelen en het (personele) beheer van het Veiligheidshuis is geborgd.

5.5.1 Inzet en werkzaamheden van partners

Ten aanzien van de samenwerking is er onderscheid tussen het landelijk niveau, strategisch/ bestuurlijk (regionale stuurgroep), tactisch en operationeel niveau. Er is algemene consensus over de verantwoordelijkheden, inzet en werkzaamheden op de verschillende niveaus voor alle sleutelpartners. Dit staat concreet beschreven in het overzicht in bijlage I. De specifieke verantwoordelijkheden, inzet en werkzaamheden - uitgesplitst naar partnerorganisatie - zijn daarbij apart beschreven. De (sleutel)partners zijn aanwezig wanneer hun inbreng nodig is voor een duurzame aanpak van problematiek. De samenwerking in het Veiligheidshuis rond de aanpak van deze problematiek vraagt om specifieke competenties van professionals. Dit vraagt dan ook van partners dat zij hiervoor de meest geschikte medewerkers afvaardigen.

Het betreft een landelijk kader, waar op regionaal niveau - in samenspraak met partners - verder invulling aan dient te worden gegeven.

5.5.2 Bevoegdheden (mandaat)

Alle betrokken partners bij het Veiligheidshuis behouden hun eigen verantwoordelijkheden die behoren tot hun eigen organisaties. Medewerkers van partners nemen vanuit de eigen (wettelijke) verantwoordelijkheid met mandaat deel aan casusoverleggen. Zij zijn afstemmings-, onderhandelings-, en beslissingsbevoegd, waar het gaat om de inspanningen van de eigen organisatie in een individueel traject, of in de totstandkoming en uitvoering van een breder plan van aanpak voor gebieds- of themagebonden problematiek.

5.5.3 Werkwijze: efficiënte flexibele inzet en agendering

De inzet van professionals op operationeel niveau is flexibel: partners zijn aanwezig waar en wanneer dat nodig is. Een scherpe selectie van partners - wie moeten zeker aanwezig zijn bij bespreking van een casus? - en een slimme agendering van casusoverleggen, is nodig voor een efficiënte organisatie van de inbreng van partners. Het is bijvoorbeeld mogelijk om de overleggen niet per overkoepelend thema (jeugd, veelplegers, huiselijk geweld of nazorg) te organiseren, maar te clusteren op basis van welke partners noodzakelijk zijn voor bespreking van een complexe casus. Daarbij dient men rekening te houden met de specifieke deskundigheid die vereist is voor een bepaalde casus. Ook binnen partnerorganisaties werken verschillende deskundigen, met eigen specifieke expertisegebieden. Het is de verantwoordelijkheid van de regionale Veiligheidshuizen om hier een slimme invulling aan te geven. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de manager Veiligheidshuis (of ander Veiligheidshuispersoneel).

- *'...borg de positie en doelstelling van het Veiligheidshuis*
- *in het lokale en/of regionale integrale veiligheidsplan.'*

Bijlage I • Vertegenwoordiging en rol partners Veiligheidshuizen

5.6 : Algemeen overzicht werkzaamheden

Samenwerking op verschillende niveaus

Landelijk niveau

Op landelijk niveau vindt met landelijke vertegenwoordigers overleg plaats. In dit landelijke overleg worden de koers en landelijke prioriteiten van de Veiligheidshuizen bepaald en worden (financiële en bestuurlijke) afspraken gemaakt over inzet binnen Veiligheidshuizen. Het landelijke overleg biedt hierbij kaders die op regionaal niveau nader worden ingevuld. Het landelijke niveau biedt een opschalingsmogelijkheid voor regionale ontwikkelpunten. Op landelijk niveau worden landelijke trends en ontwikkelpunten gesignaleerd en waar nodig oplossingen bedacht. Elke partner is verantwoordelijk voor afstemming en uitvoering van afspraken binnen de eigen organisatie.

Strategisch niveau (regionaal)

Op strategisch niveau in de regio's vindt sturing plaats door de regionale stuurgroep, of ander regionaal gremium. In de regionale stuurgroep wordt een gezamenlijke regionale agenda opgesteld met prioritering voor de Veiligheidshuizen. Daarnaast worden regionaal afspraken gemaakt over het aantal (fysieke) Veiligheidshuislocaties binnen een regio en de verdeling van de financiële Rijksbijdrage. De regionale stuurgroep biedt tevens een opschalingsmogelijkheid voor tactisch en operationeel niveau. Het is aan alle vertegenwoordigers in de regionale stuurgroep om te zorgen voor afstemming en uitvoering van afspraken binnen de eigen moederorganisatie. Van de zetelgemeente van de regio die de Rijksbijdrage ontvangt, wordt verwacht dat deze inspanning levert om de juiste partners en regiogemeenten te laten deelnemen aan (of te laten vertegenwoordigen in) de regionale stuurgroep. Alle gemeenten moeten de mogelijkheid hebben om zich aan te sluiten bij een regionaal Veiligheidshuis.

Tactisch niveau

Het tactisch niveau is verantwoordelijk voor het vertalen van de strategische koers, die op regionaal niveau wordt bepaald, naar de uitvoering, en het creëren van randvoorwaarden voor de uitvoering op operationeel niveau. Op het tactisch niveau vindt overleg plaats tussen de manager Veiligheidshuis, de gemeente en het (lokale) management van de moederorganisaties die participeren in het Veiligheidshuis. Idealiter sluiten de gemeentelijke portefeuillehouders veiligheid en (jeugd)zorg hier ook bij aan.

Deze partners op tactisch niveau zorgen ervoor dat de randvoorwaarden, zoals afspraken over inzet, voor het operationele niveau op orde zijn. Het tactisch niveau biedt tevens een opschalingsmogelijkheid voor het operationele niveau, bijvoorbeeld wanneer partners op uitvoeringsniveau gemaakte afspraken niet nakomen. Ook op dit niveau zorgen partners voor afstemming en uitvoering van afspraken binnen de eigen organisaties.

Operationeel niveau

In het Veiligheidshuis vinden op operationeel niveau casusoverleggen plaats. Het is aan elke deelnemende partner om casuïstiek voor casusoverleggen inhoudelijk goed voor te bereiden, informatie uit te wisselen over casuïstiek, binnen de grenzen van de privacy-mogelijkheden, deskundigheid vanuit de moederorganisatie in te brengen en ervoor te zorgen dat in het casusoverleg gemaakte afspraken worden nagekomen. Ook is afstemming van alle deelnemende professionals met de moederorganisatie van belang.

Algemeen		
Niveau	Vertegenwoordiging (inzet en bevoegdheden)	Werkzaamheden
Landelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele inzet • Afstemmings-, onderhandelings- en beslissingsbevoegd 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan landelijk overleg - bieden van opschalingsmogelijkheid voor regionaal niveau - signaleren van landelijke trends en knelpunten, en bepalen landelijke prioriteiten - nemen van beslissingen over de strategische koers van de Veiligheidshuizen - maken van (financiële en bestuurlijke) afspraken over inzet binnen Veiligheidshuizen - zorgen voor afstemming en uitvoering van afspraken binnen de eigen organisatie
Strategisch	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele inzet/Agendalid • Afstemmings-, onderhandelings- en beslissingsbevoegd 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan regionale stuurgroep - opstellen gezamenlijke regionale agenda met prioritering - bieden opschalingsmogelijkheid voor tactisch en operationeel niveau - maken afspraken over verdeling Rijksbijdrage op regioniveau - inbrengen thema's vanuit landelijke en lokale prioriteiten - link naar de AJB's en driehoek
Tactisch	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele inzet • Afstemmings-, onderhandelings- en beslissingsbevoegd 	<ul style="list-style-type: none"> • Trendsignalering • Contact met de ketenmanager • Afstemming en borging van afspraken op regionaal- en operationeel niveau • Bieden opschalingsmogelijkheid operationeel niveau
Operationeel	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibele inzet • Afstemmings-, onderhandelings- en beslissingsbevoegd 	<ul style="list-style-type: none"> • Inbreng van casuïstiek • Deelname aan casusoverleggen • Inhoudelijke voorbereiding zaken • Informatie-uitwisseling over ingebrachte casuïstiek • Mede beoordelen of een casus in het Veiligheidshuis behandeld dient te worden (screening) • Zorgen voor afstemming en uitvoering van afspraken binnen de eigen organisatie • Afstemming en maken van afspraken m.b.t. plan van aanpak op casusniveau

5.7 : Beschrijving partners

In deze bijlage treft u een overzicht aan van alle partners die het voorliggende kader mede hebben ontwikkeld. De partners beschrijven hun rol en verantwoordelijkheden in het Veiligheidshuis. Van een aantal partners is tevens de verhouding beschreven tussen de landelijke partnerorganisatie en de regionale en lokale partnerorganisaties. Dit geldt voor de partners die op landelijk niveau vertegenwoordigd door een landelijke koepelorganisatie (VNG, GGZ Nederland en Jeugdzorg Nederland).

Leeswijzer:

1. Gemeenten / VNG
2. Openbaar Ministerie
3. Politie
4. Raad voor de Kinderbescherming
5. Reclassering Nederland, Stichting Verslavingsreclassering en Leger des Heils
6. Jeugdzorg
7. GGZ
8. Dienst Justitiële Inrichtingen
9. Gehandicaptenzorg

1. Gemeenten

Gemeenten nemen deel aan de samenwerking in Veiligheidshuizen en zijn vanaf 2013 belast met het voeren van de regie op de samenwerking in Veiligheidshuizen. De gemeente is verantwoordelijk voor haar integrale veiligheidsbeleid en het Veiligheidshuis speelt hierin een belangrijke rol. Ook hebben gemeenten zelf een rol als partner in de samenwerking i.v.m. het afstemmen over mogelijke bestuurlijke interventies en het aanbod van gemeentelijke diensten, bijvoorbeeld op het terrein van zorg en welzijn.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- Gemeenten zijn vanaf 2013 belast met de regie op Veiligheidshuizen en het lokaal veiligheidsbeleid in het algemeen.
- De burgemeester van een gemeente is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken, staan hem tal van algemene en specifieke bevoegdheden ter beschikking.

VNG in relatie tot gemeenten

De VNG neemt als vertegenwoordiger van de Nederlandse gemeenten deel aan de landelijke besluitvorming inzake Veiligheidshuizen. De VNG ondersteunt gemeenten bij hun verdere ontwikkeling tot eerste overheid, de overheid die het dichtst bij burgers en bedrijven staat. Het lokaal bestuur bepaalt de VNG-agenda. Jaarlijks komen meer dan 3000 bestuurders en ambtenaren bijeen in de algemene ledenvergadering, het hoogste besluitvormende orgaan van de VNG. De VNG is een

dienstverlenende organisatie en biedt een platform voor opinievorming en vernieuwing. De VNG is bovendien belangenbehartiger van alle gemeenten en dus een belangrijke gesprekspartner voor andere overheden en maatschappelijke organisaties. De VNG heeft handreikingen op allerlei beleidsterreinen. De handreikingen van de VNG helpen gemeenten bij het formuleren van beleid en het uitvoeren daarvan. De VNG hecht waarde aan interactie met de leden. De dialoog met elkaar aangaan en interactiviteit worden steeds belangrijker. Gemeenten kunnen op verschillende manieren hun bijdrage leveren aan de dialoog en aan de koers van de VNG.

2. Openbaar Ministerie (OM)

Samen met de rechters vormt het OM de rechterlijke macht. Het OM is exclusief belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Daarbij heeft het OM het gezag en de eindverantwoordelijkheid over de opsporing. Strategische keuzes ten aanzien van opsporing (bijvoorbeeld de selectie en omvang van onderzoeken) en strafvorderlijke beslissingen behoren eveneens tot het domein van het OM. Daarnaast houdt het OM ook toezicht op de goede uitvoering van het vonnis van rechters; boetes moeten worden betaald, gevangenisstraffen uitgezeten, taakstraffen goed uitgevoerd. Het OM wil een effectieve bijdrage leveren aan een veilige en rechtvaardige samenleving. Dit vraagt om interventies die zichtbaar, merkbaar en herkenbaar zijn voor slachtoffers, daders en hun omgeving. Daartoe werkt het OM samen met de politie en andere opsporingsdiensten. Die samenwerking heeft sinds een aantal jaren vorm gekregen in de Veiligheidshuizen. Het OM ziet de methodiek Veiligheidshuis als een middel dat selectief moet worden ingezet daar waar het duidelijk meerwaarde heeft: de meest complexe, urgente (persoonsgebonden en gebiedsgebonden) multidisciplinaire (grootstedelijke) problematiek. Er moet dus kritisch gekeken worden welke problematiek wel en niet thuishoort in een Veiligheidshuis, en welke zaken middels ZSM of regulier door een van de ketenpartners afgedaan kunnen worden. De samenhang en afstemming met ZSM is daarmee evident en een wezenlijke randvoorwaarde voor de doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- De opsporing van strafbare feiten: de eindverantwoordelijkheid voor de opsporing ligt bij het Openbaar Ministerie. Vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie, de officieren van justitie, hebben daarom ook het gezag over de onderzoeken van de politie.
- De vervolging van strafbare feiten: zodra het Openbaar Ministerie de rechter in een strafzaak betreft, is de vervolging begonnen. Soms is dat al voor iemand in de rechtszaal verschijnt. De rechter kan op verzoek van het Openbaar Ministerie bijvoorbeeld opdracht geven iemand in voorlopige hechtenis te nemen, als deze ervan wordt verdacht een ernstig misdrijf te hebben gepleegd. We spreken dan ook wel van voorarrest.
- Toezicht op de uitvoering van strafvonnissen.

3. Politie

De kerntaken van de politie zijn het verlenen van noodhulp, het houden van toezicht in de publieke ruimte, de daadwerkelijke handhaving van de openbare orde en het opsporen van strafbare feiten. In Nederland is per 1 januari 2013 de Nationale Politie, een nationale politieorganisatie ingericht. Dit korps bestaat uit tien regionale eenheden, één landelijke eenheid en het Politiedienstencentrum (PDC) waarin de ondersteunende afdelingen zijn ondergebracht. Dit ene korps vervangt alle huidige politiekorpsen en diensten. Het resultaat van Nationale Politie moet zijn: betere politieprestaties en een veiliger samenleving.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- De politie is verantwoordelijk voor de uitvoering van duidelijk omschreven afspraken, gemaakt in het Veiligheidshuis, die volgens de politiewet tot de taken en bevoegdheden van de politie horen (opsporing, handhaving en noodhulp) en waartoe door het gezag wordt opgedragen dan wel door het gezag wordt onderkend.

4. Raad voor de Kinderbescherming

De missie van de Raad voor de Kinderbescherming is opkomen voor de rechten van het kind van wie de ontwikkeling en opvoeding worden bedreigd. De Raad schept voorwaarden om die bedreiging op te heffen of te voorkomen. Concreet doet de Raad dit door onafhankelijk onderzoek te verrichten, advisering in juridische procedures en maatregelen en sancties voor te stellen. De Raad werkt daarbij nauw samen met andere instanties.

In relatie tot het Veiligheidshuis betekent het bovenstaande, dat de Raad – binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders m.b.t. bescherming van persoonsgegevens – informatie kan geven over jeugdigen en hun opgroei- en opvoedingssituatie, als het zaken betreft die bij de Raad in behandeling zijn of zijn geweest. Ook kan de Raad op eigen initiatief, of op verzoek van anderen deelnemen aan een casusoverleg, als de Raad vindt dat het belang van het kind gediend is met opschaling naar het Veiligheidshuis, om samen met de netwerkpartners te zoeken naar een meer duurzame oplossing voor geconstateerde meervoudige problematiek.

Daarnaast rekent de Raad het tot zijn taak om zijn kennis en expertise beschikbaar te stellen als daaraan behoefte bestaat. Op operationeel niveau kan dit plaatsvinden op ad hoc-basis of gedurende een bepaalde periode binnen daarover nader te maken afspraken. Ook kan de Raad op basis van nadere afspraken besluiten tot tijdelijke deelname aan een gebieds- of themagerichte aanpak. Omdat de Raad zich zichtbaar en aanspreekbaar wil opstellen als proactieve keten- en netwerkpartners, is de Raad in principe altijd bereid om op tactisch en strategisch niveau zijn kennis en expertise aan te bieden, bijvoorbeeld met betrekking tot de zorgstructuur (bijvoorbeeld stelselwijziging jeugdzorg), veiligheidsbeleid en ketensamenwerking. Van zijn kant verwacht de Raad te zullen worden betrokken bij overleggen op strategisch en tactisch niveau of bij eventuele beleidsoverleggen waar onderwerpen die de Raad regarderen, zoals de aanpak van jeugdproblematiek of stelselwijziging in de jeugdzorg, op de agenda staan.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- De Raad voor de Kinderbescherming is wettelijk bevoegd om onderzoek te doen naar de verzorgings- en opvoedingssituatie van minderjarigen als sprake is van een (vermoedelijke) schending van het fundamentele recht op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en uitgroei naar zelfstandigheid. De Raad kan dat ook doen als betrokkenen daar niet om hebben gevraagd, of het zelf niet wensen. Als de situatie van de minderjarige daartoe aanleiding geeft, zal de Raad de Kinderrechter vragen een Kinderbeschermingsmaatregel op te leggen.
- In jeugdstrafzaken:
  - o heeft de Raad een wettelijke voorlichtings- en adviestaak naar Officier van Justitie en rechter(-commissaris)
  - o is de Raad belast met de coördinatie van taakstraffen voor jeugdigen
  - o is de Raad belast met het volgen van iedere individuele casus. Dit om op inhoud en proces de samenhang tussen de verschillende activiteiten te bewaken en - waar nodig - te bevorderen, in het belang van een effectieve aanpak
  - o is de Raad belast met het toezicht op de jeugdreclassering
- De Raad heeft tevens een toezichthoudende taak.

5. Jeugdzorg

Conform de Wet op de jeugdzorg is Bureau Jeugdzorg de centrale toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg streeft naar een zo verantwoord mogelijke ontwikkeling en opvoedingssituatie. Zij probeert dit zo veel mogelijk samen met het kind of jongere en de ouders te bereiken. De medewerkers van Bureau Jeugdzorg geven aandacht waar het nodig is, bieden ondersteuning waar het kan en bescherming waar het moet. Het verzorgt de indicatie voor hulp aan minderjarigen en hun ouders. Vanuit deze rol neemt Bureau Jeugdzorg deel aan de samenwerking in Veiligheidshuizen. De wet op de Jeugdzorg wordt gewijzigd in verband met het opnemen van een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de jeugdketen. Conform het nieuwe wetsvoorstel worden in 2015 de taken en financiering op het gebied van de jeugdzorg overgeheveld naar gemeenten. Conform deze nieuwe wet worden taken en middelen gebundeld die nu nog vallen onder het gemeentelijke preventieve beleid, de vrijwillige provinciale jeugdzorg, de jeugd-LVG (licht verstandelijke gehandicapten), de jeugd-GGZ (geestelijke gezondheidszorg) en de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het kabinet wil de wet in 2015 in werking laten treden. Als gevolg van deze decentralisatie van de jeugdzorg, zullen mogelijk, naast medewerkers van Bureau Jeugdzorg, ook andere lokale jeugdzorgaanbieders deelnemen aan het overleg in de Veiligheidshuizen.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- Conform de Wet op de jeugdzorg is Bureau Jeugdzorg de centrale toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg. Het verzorgt de indicatie voor hulp aan minderjarigen en hun ouders. Deze wet wordt gewijzigd in verband met het opnemen van een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de jeugdketen. Het kabinet wil de wet in 2015 in werking laten treden.
- Bureau Jeugdzorg is verantwoordelijk voor de uitvoering van de casus, en legt daarover in gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering) verantwoording af aan de justitiële autoriteiten. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering kan dan ook nooit bij anderen belegd worden.
- In het gedwongen kader worden zaken aan BIZ toegewezen via de Raad voor de Kinderbescherming, ook al is de opdrachtgever (in het jeugdstrafrecht) het OM of ZM.

Jeugdzorg Nederland in relatie tot Bureau Jeugdzorg

Jeugdzorg Nederland (Jeugdzorg Nederland) is een brancheorganisatie voor de Bureau Jeugdzorg en zorgaanbieders in de jeugdzorg. Jeugdzorg Nederland verricht taken op het terrein van belangenbehartiging, werkgeverszaken en benchmarking. Zij treedt hier dus op als werkgeversorganisatie. Daarnaast houdt Jeugdzorg Nederland zich in beperkte mate bezig met inhoudelijke, op het primaire proces gerichte zaken en vertegenwoordigt de aangesloten leden in landelijke overleggen gericht op het verbeteren van de ketensamenwerking. Voor deze laatste twee taken krijgt Jeugdzorg Nederland jaarlijks een mandaat om namens de betrokken organisaties beleid te ontwikkelen. De leden beslissen uiteindelijk zelf of en in hoeverre zij zich committeren aan de gemaakte afspraken. Landelijk gemaakte afspraken met betrekking tot Bureau Jeugdzorg zullen eerst aan het Dagelijks Bestuur van de Bureau Jeugdzorg moeten worden voorgelegd en daarna bekrachtigd in de Algemene Vergadering waarin alle bestuurders van Bureau Jeugdzorg en Landelijke Werkenden zijn vertegenwoordigd.

6. 3RO: Reclassering Nederland, Stichting Verslavingsreclassering en GGZ en Leger des Heils

De reclassering draagt bij aan een veiliger samenleving door het voorkomen en verminderen van crimineel gedrag. Officieren van justitie, rechters, gevangenisdirecties en gemeenten schakelen de reclassering in. Ze adviseert over de aanpak van daders en verdachten. Ze houdt toezicht, traint, voert werkstraffen uit, indiceert en leidt toe naar zorg, en begeleidt de terugkeer in de maatschappij. Het strafrecht is haar werkterrein, met als specialiteit het voorkomen van terugval in de misdaad. Haar werk concentreert zich op het veranderen van gedrag. Door vast te stellen waardoor het misgaat en het toedienen van de juiste prikkels. Coachend en controlerend. Duidelijkheid staat voorop. Alle betrokkenen moeten weten waar ze aan toe zijn; opdrachtgevers, verdachten, daders, slachtoffers en de samenleving.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- Reclassering wil daders en verdachten volwaardig kunnen laten samenleven in de maatschappij door hun gedrag positief te beïnvloeden en risico's te beheersen. Door de voorwaarden te creëren waardoor daders kunnen stoppen met criminaliteit.
- Reclassering geeft advies aan rechters en Officieren van Justitie over daders en verdachten.
- Reclassering begeleidt, houdt toezicht en ziet toe op de naleving van de bijzondere voorwaarden.
- Reclassering begeleidt, houdt toezicht en ziet toe op de uitvoering van werkstraffen.
- Reclassering re-integreert daders en verdachten aan de hand van op effectiviteit getoetste programma's gericht op gedragsbeïnvloeding.
- Reclassering ondersteunt gemeenten bij de terugkeer van cliënten in de samenleving.
- Reclassering informeert partners in de strafrechtketen en zorgt voor een overzichtelijke informatiestroom. Informatie over daders, en over de mogelijkheden die ertoe kunnen bijdragen dat zij weer snel het rechte pad bewandelen.

7. GGZ

De geestelijke gezondheidszorg (ggz) kenmerkt zich door een grote diversiteit. Iedereen kan ermee te maken krijgen. Van jong tot oud, voor een korte of een langere periode. Binnen de ggz kan een patiënt geholpen worden in een ggz-instelling of door een vrijgevestigde psychiater, psycholoog of psychotherapeut.

De ggz richt zich op het voorkomen van psychische aandoeningen, het zo goed mogelijk laten deelnemen van mensen met een chronische psychische aandoening aan de samenleving en biedt (verplichte) hulp aan mensen die ernstig verward en/of verslaafd zijn en die uit zichzelf geen hulp zoeken. De GGZ levert zowel langdurende zorg, als ook zorg aan mensen met kortdurende problemen (zoals een depressie of een burn-out) zodat ze zo snel mogelijk weer kunnen deelnemen aan het arbeidsproces.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- Verantwoorde zorg leveren conform wetgeving (bv Kwaliteitswet zorginstellingen, Wet geneeskundige behandelovereenkomst, Wet bescherming persoonsgegevens, Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, Wet publieke gezondheid) en de hieruit voortvloeiende lagere regels, jurisprudentie, richtlijnen, convenanten en meldcodes.
- Wettelijke taken in het kader van de wet Bijzondere opnamen psychiatrische ziekenhuizen zijn aan BOPZ aangemerkte instellingen toebedeeld. Zie bv art 10 lid 2: opnameplicht. Diezelfde plicht geldt voor justitiabelen (zie art. 51) alsook meldplichten aan de inspectie (zie art 38 c lid 6).
- Speciale aandacht wordt gegeven aan regels en afspraken met betrekking tot kwetsbare groepen als zorgwekkende zorgmijders, minderjarigen, wilsonbekwamen en ex-forensische patiënten.

GGZ Nederland in relatie tot GGZ-lidinstellingen

GGZ Nederland is de vereniging van instellingen voor geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Met ongeveer honderd leden zijn we de grootste werkgeversorganisatie in de geestelijke gezondheidszorg. De kerntaken van GGZ Nederland zijn belangenbehartiging, brancheontwikkeling en individuele dienstverlening aan haar lidinstellingen. GGZ Nederland behartigt de belangen van haar leden op nationaal niveau. GGZ Nederland streeft ernaar in een vroeg stadium betrokken te zijn bij de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving om zo invloed uit te kunnen oefenen. Daarnaast is GGZ Nederland ondertekenaar van de CAO voor de geestelijke gezondheidszorg. GGZ Nederland houdt zich verder bezig met kennisoverdracht, kennisontwikkeling en onderzoeksinformatie naast haar taken in de belangenbehartiging. Ambitie van GGZ Nederland is de GGZ te ontwikkelen tot een moderne, innovatieve en betrokken sector die een belangrijke bijdrage levert aan economische, sociale en maatschappelijke vraagstukken.

8. Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

DJI neemt deel aan de Veiligheidshuizen, om te komen tot een integrale aanpak te komen van criminele of ernstige overlastveroorzakende ingeslotene, waarachter een complexe problematiek schuilgaat. Bij alle werkzaamheden van DJI staat het belang van het realiseren van een sluitende aanpak nazorg aan

(ex-) gedetineerde burgers centraal. Dit met het oog op het terugdringen van recidive centraal. DJI heeft een bestuurlijke overeenkomst met de gemeente voor het realiseren van een sluitende aanpak nazorg aan (ex-) gedetineerde burgers. DJI zorgt er samen met gemeenten voor dat uit het detentie- en re-integratieplan voortvloeiende noodzakelijke activiteiten worden uitgevoerd. Over deze activiteiten en de onderscheiden taken en verantwoordelijkheden vindt communicatie plaats met alle betrokken (keten)partners. Dit gebeurt via het Digitaal Platform Aansluiting Nazorg (DPAN). Ontwikkelingen worden geregistreerd in DPAN en informatiesystemen in het Veiligheidshuis.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden:

- DJI draagt zorg voor een zogenaamde ‘warme’ overdracht aan het einde van de detentie. Dit om gemeenten in staat te stellen om al tijdens detentie met DJI direct aansluitende en goed georganiseerde nazorg te bieden.
- De staffunctionarissen ketensamenwerking hebben een adviserende rol t.b.v. de samenwerking tussen functionarissen werkzaam binnen verschillende organisaties, met als doel het basispakket nazorg te realiseren.
- Ieder samenwerkingsverband GW kent een (plv.) directeur die verantwoordelijk is voor de ketensamenwerking in zijn/haar regio.

9. Gehandicaptenzorg

Gehandicaptenzorg betreft zorg voor mensen met een verstandelijke, lichamelijke en/of zintuiglijke beperking. De zorg bestaat uit ondersteuning, begeleiding en behandeling voor cliënten die thuis of in een instelling verblijven. De zorg is vaak levenslang en levensbreed, waarbij de zorgintensiteit varieert met de verschillende levensfasen. Er is sprake van een kwetsbare groep met blijvende functiestoornissen. Er is nogal eens sprake van comorbiditeit en dubbele of meervoudige problematiek. Dit vraagt om uitgebreide kennis, niet alleen van de gehandicaptenzorg, maar ook van de veel voorkomende somatische en psychiatrische ziektebeelden.

De gehandicaptenzorg richt zich op het zo zelfstandig mogelijk (laten) functioneren van de cliënt, waar nodig met hulp. De begeleiding kenmerkt zich door de nadruk op zelfredzaamheid. We nemen niet over, maar ondersteunen cliënten om het zo zelfstandig mogelijk te doen. We sluiten aan bij een normale dagstructuur.

(Wettelijke) verantwoordelijkheden

- Leveren van verantwoorde zorg conform relevante wetgeving (Kwaliteitswet zorginstellingen, Wet geneeskundige behandelovereenkomst, Wet bescherming persoonsgegevens, Wet Beroepen individuele gezondheidszorg);
- Wettelijke taken in het kader van de wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz);
- Leveren van forensische zorg binnen de kaders van de relevante wetgeving.

VGN in relatie tot aanbieders van gehandicaptenzorg

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) is de brancheorganisatie voor aanbieders van zorg- en dienstverlening aan mensen met een handicap. De vereniging behartigt de belangen van deze aanbieders (de leden) en vertegenwoordigt hen in het publieke debat. Ook spant de VGN zich in om de aangesloten organisaties in staat te stellen verantwoorde zorg en ondersteuning te bieden aan mensen met een handicap. Zij doet dit met name door samen te werken met maatschappelijke partijen zoals overheden, cliëntenorganisaties en andere brancheverenigingen. Of het nou de inhoud van de zorg betreft, het werkgeverschap of de financiering: op *alle* fronten zet de VGN zich voor haar leden in.

Samengevat komt het erop neer dat de VGN:

- de belangen van leden behartigt;
- de leden vertegenwoordigt, zoals bij het afsluiten van de CAO;
- bijdraagt en toeziet op een transparante en georganiseerde branche;
- de leden ondersteunt en faciliteert, onder meer door (collectieve) dienstverlening en informatieverstrekking;
- de leden een platform biedt voor kennisontwikkeling, onderzoek en uitwisseling;
- een actieve rol in de beeldvorming en profilering van de branche vervult.

5.8 : Financiering¹⁵

Samen met de betrokken partners bij de Veiligheidshuizen is besloten om de structurele VenJ-bijdrage met ingang van 2013 via een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds aan de 25 zetelgemeenten van de veiligheidsregio's uit te keren. Voorheen werd deze bijdrage via het Openbaar Ministerie onder de Veiligheidshuizen verdeeld. De wijzigingen in de verdeling en in de manier van verstrekken van de VenJ-bijdrage dragen bij aan sterke regionale Veiligheidshuizen. Tevens vergroot het de regierol van gemeenten op het terrein van veiligheid.

De totale omvang van de bijdrage aan de regionaal werkende Veiligheidshuizen bedraagt jaarlijks € 7,7 miljoen. De middelen zijn bedoeld als bijdrage in de gemeenschappelijke kosten en basisfaciliteiten die nodig zijn voor een goede ketensamenwerking in het Veiligheidshuis. Daarbij kan gedacht worden aan de kosten voor een ketenmanager en ondersteunend personeel, ICT voorzieningen en vergaderplekken. Naast de structurele jaarlijkse bijdrage van € 7,7 miljoen draagt het ministerie van VenJ ook zorg voor de aanwezigheid van de Veiligheid en Justitie-partners (Politie, Openbaar Ministerie, 3 Reclasseringsorganisaties, Dienst Justitiële Inrichtingen en de Raad voor de Kinderbescherming) in de Veiligheidshuizen. Uitgangspunt is dat VenJ-partners in natura hun bijdrage leveren door betrokkenheid en inzet van personeel.

Over de verdeling van de VenJ bijdrage via de decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds hebben Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt (zie bijlage III). Naast de VenJ-partners en de zorgpartners leveren ook gemeenten een aanzienlijke bijdrage aan de Veiligheidshuizen. Het uitgangspunt van het ministerie van VenJ, de VNG en de overige ketenpartners is dat alle gemeenten financieel bijdragen aan het Veiligheidshuis in hun regio. De VenJ-bijdrage wordt via een verdeelsleutel uitgekeerd aan de 25 zetelgemeenten van de veiligheidsregio's. De verdeelsleutel is gebaseerd op het recent herijkte budgetverdeelsysteem (BVS) Politie'. Binnen de schaal van een veiligheidsregio kunnen er meerdere Veiligheidshuizen gesitueerd zijn. Binnen de regio dient vervolgens in overleg met de overige gemeenten en ketenpartners, op bestuurlijk niveau besluitvorming plaats te vinden over de wijze waarop deze middelen aan de verschillende Veiligheidshuizen worden toebedeeld.

¹⁵ Paragraaf 5.8 en 5.9 zijn overgenomen uit de brief met bestuurlijke afspraken tussen het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de VNG. Het bestuurlijk akkoord is per brief dd. 2 augustus 2012 verstuurd naar alle colleges van burgemeesters en wethouders.

5.9 : Bestuurlijke afspraken verdeling structurele VenJ-bijdrage

De gemeente waarin de veiligheidsregio bij wet haar zetel heeft:

1. Ontvangt de VenJ-bijdrage voor veiligheidshuizen vanaf 2013, via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds;
2. Bespreekt en verdeelt de bijdrage over de locaties van het veiligheidshuis binnen de regio (geografische grens veiligheidsregio) met instemming van alle gemeenten in de regio en andere partners die betrokken zijn bij het veiligheidshuis in een regionale stuurgroep of ander regionaal gremium;
3. Neemt het besluit over de verdeling van de VenJ-bijdrage in een regionale stuurgroep of ander regionaal gremium waarin betrokken partners bij de veiligheidshuizen zijn vertegenwoordigd;
4. Ziet er op toe dat de VenJ-bijdrage ten goede komt aan de gemeenschappelijke ketenkosten die voortkomen uit de samenwerking in het veiligheidshuis. De VenJ-bijdrage dient te worden besteed aan de basisfaciliteiten in de Veiligheidshuizen.

Het ministerie van Veiligheid en Justitie:

5. Levert een structurele financiële bijdrage van jaarlijks € 7,7 miljoen;
6. Verdeelt deze middelen over de 25 zetelgemeenten van de veiligheidsregio's en hanteert daarbij als verdeelsleutel het budgetverdeelsysteem Nederlandse politie;
7. De minister maakt een stabiele en meerjarige verdeling van deze middelen bekend in de meicirculaire gemeentefonds 2012. De minister draagt de zorg dat de justitiële partners (op tactisch en operationeel niveau) aanwezig zijn in de, als Veiligheidshuis opererende regionale samenwerkingsverbanden.
8. Spant zich in om op landelijk niveau de Veiligheidshuizen te ondersteunen.

Ondertekend door:

De Minister van Veiligheid en Justitie,
De heer, I. W. Opstelten

en

De voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten,
Mevr. Jorritsma

Bijlage III • Totstandkoming landelijk kader

5.10 : Proces totstandkoming landelijk kader

In aanloop naar de ontwikkeling van een landelijk kader voor Veiligheidshuizen, hebben alle partners uit de landelijke stuurgroep Doorontwikkeling Veiligheidshuizen in een position paper hun visie op Veiligheidshuizen uiteengezet. Uit de analyse van deze position papers zijn een aantal ontwikkelpunten en discussiepunten geformuleerd. Deze analyse van de position papers vormde de basis voor de gespreksonderwerpen voor de expertbijeenkomsten.

Van juni tot en met oktober 2012 hebben expertbijeenkomsten plaatsgevonden over diverse aspecten van Veiligheidshuizen, waaronder de *focus en scope* van de samenwerking, de organisatie, sturing en regie van Veiligheidshuizen en de inzet en vertegenwoordiging van ketenpartners. Aan deze expertbijeenkomsten namen zowel afgevaardigden van de zorg- en justitiepartners deel, als vertegenwoordigers van gemeenten. Tevens nam aan iedere expertbijeenkomst een aantal managers Veiligheidshuizen deel.

Tijdens de expertbijeenkomsten zijn de onderwerpen en discussiepunten nader besproken en uitgewerkt. Deze besprekingen tijdens de expertbijeenkomsten leidde ertoe dat er op een aantal onderwerpen overeenstemming ontstond over het gewenste toekomstperspectief van Veiligheidshuizen. De uitkomsten van de expertbijeenkomsten, resulterend in gedeelde uitgangspunten, zijn tussentijds getoetst en vastgesteld in de landelijke klankbord- en stuurgroep van het programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen. Tevens is het kader ter consultatie voorgelegd aan alle deelnemers van de expertbijeenkomsten en via het Kwaliteitsplatform Veiligheidshuizen ook aan alle managers Veiligheidshuizen.

De afbeelding hiernaast geeft het proces van de totstandkoming van het landelijk kader schematisch weer.

5.11 : Deelnemers expertbijeenkomsten

Organisatie	Naam	Organisatie	Naam
Politie	Mariëlle Dinnessen	Enschede (G32)	Martine Veneman
Politie	Antoinette van Wezel	Enschede (G32)	Christa Slim
Openbaar Ministerie	Brigitte Zwaan	Groningen (G32)	Inge Zwaan
Openbaar Ministerie	Ingrid Peters	G32 (sociale pijler G32) en Zaanstad	Frieda Both
Openbaar Ministerie, parket Breda	Hester Bakker	Dordrecht (G32)	Vincent van Tuijl
Reclassering Nederland	Peter Groenendaal	Gouda (G32)	Rik Scheele
Reclassering Nederland	Anne Ochtman	Amersfoort (G32)	Jolanda Landman
Reclassering Nederland	Fen van der Groep	Venlo (G32)	Marije van Hal
Reclassering Nederland	Henny van Benthem	Bergen op Zoom (G32)	Ellen de Milliano
Reclassering Nederland	Marzouk Laïli	Schiedam (G32)	Gerrit Wim van Veelen
DJI	Karim Kalai	Breda (G32)	Jeanne Teuwsen
DJI	Marijn Veenhuizen	Binnenmaas	Pim van Dijk
DJI	Astrid a` Campo	St. Michielsgestel	Judith Koppers
Raad voor de Kinderbescherming	Jacqueline Dijkman	Veenendaal	Wilma Barendsen
Raad voor de Kinderbescherming	Karien Bruurs	Zeist	Anne Baauw
Raad voor de Kinderbescherming	Jeroen de Jonge	Roosendaal	Eeuwoud van den Heuvel
het CCV	Floris Faes	Bunschoten	Roely Kok
Jeugdzorg NL	Marius van der Klei	Westland	Laura Hornick
Jeugdzorg Nederland	Harry van den Bosch	Veiligheidshuizen Limburg	Jos Wauben
GGZ Nederland	Hamp Harmsen	Veiligheidshuis (district Bergen op Zoom)	
GGZ Nederland	Katrien de Ponti		Berry Dückers
GGD Nederland	Ingeborg ter Laak	Veiligheidshuis (Zeeland)	Bruno Vanassche
GGD Nederland	Jelle Doosje	Veiligheidshuis (Den Helder)	Arjan Dijkman
GGD Nijmegen	Els van Mierlo	Veiligheidshuis (Almere)	Maria Kooijman
Ministerie van VWS	Gaston van Bokhoven	Veiligheidshuis (Zaanstreek-Waterland)	
Ministerie van VWS	Sander Band		Maura Timmer
VNG	Jeroen van Gool	Veiligheidshuis (Noord-Limburg)	Leon van der Elsen
VNG	Michiel Geuzinge	Veiligheidshuis (Midden-Brabant)	John Wauben
VNG, transitiebureau jeugd	Noor Focken	Veiligheidshuis (district Heerlen)	Roel Kraaij
Min. van VenJ, stelselherziening jeugdzorg		Veiligheidshuis (Utrecht)	Karel van Duijvenbooden
	Carline Carati	Veiligheidshuis (district Sittard-Geleen)	
Utrecht (G4)	Arjan van de Pol		Willemien van der Linden
Utrecht (G4)	Marije Top	Veiligheidshuis (Rotterdam-Rijnmond)	
Rotterdam (G4)	Anja van der Brugge		Sandra Harleman
Leeuwarden (G32)	Claire de Jong	Veiligheidshuis (Den Bosch e.o.)	René van den Kerkhof

Dit is een publicatie van:
Ministerie van Veiligheid en Justitie

www.veiligheidshuizen.nl

© Rijksoverheid | Januari 2013